

Indledning

Efter regeringens ønske har justitsministeriet udarbejdet en redegørelse for en række af de retlige problemer i forbindelse med Danmarks mulige tilslutning til De europæiske Fællesskaber. Der henvises herved til udenrigsøkonomiministerens besvarelse af folketingsmand Sven Skovmands skriftlige spørgsmål af 9. juni 1972.

Redegørelsen indledes med en gennemgang af dansk rets almindelige regler om opfyldelse af traktatmæssige forpligtelser (*afsnit I*). Denne gennemgang er en forudsætning for en fyldestgørende besvarelse af flere af de spørgsmål, der har været diskuteret under den offentlige debat om grundlovmæssigheden af en dansk tilslutning til Fællesskaberne. I *afsnit II* undersøges, om De europæiske Fællesskabers retlige karakter udelukker, at de statsretlige muligheder for en dansk tilslutning til Fællesskaberne bedømmes med udgangspunkt i de almindelige principper for opfyldelse af Danmarks traktatmæssige forpligtelser.

I *afsnit III* redegøres der for rækkevidden af bestemmelsen i grundlovens § 20 om overladelse af beføjelser til mellemfolkelige myndigheder, og i *afsnit IV* gennemgås de betingelser, som paragraffen fastsætter for overladelse af sådanne beføjelser, herunder navnlig kravet om, at der kun overlades beføjelser »i nærmere bestemt omfang«. Det undersøges i dette afsnit, om forslaget til lov om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber opfylder disse betingelser, og om § 20 er anvendelig i forhold til traktater, der efter deres eget indhold udelukker en senere ensidig opsigelse fra dansk side.

I *afsnit V* undersøges, om Danmark som medlem af Fællesskaberne påtager sig forpligtelser, der går udover, hvad det uden en grundlovsændring er muligt at opfylde dels i medfør af § 20, dels i kraft af de almindelige regler om

opfyldelse af traktatmæssige forpligtelser, som er gennemgået i afsnit I. Afsnittet omfatter bl.a. spørgsmålene om fællesskabsrettens forrang for national ret og om fællesmarkedstraktatens ubegrænsede varighed.

I *afsnit VI** gengives i forkortet form de konklusioner, som findes i de foregående afsnit. Samtidig gengives hovedpunkterne i den argumentation, der har ført til disse konklusioner.

I et bilag til redegørelsen gengives de foreliggende oplysninger om fællesskabsrettens forfatningsretlige stilling i de nuværende medlemsstater og i de øvrige ansøgerlande.

Redegørelsens omtale af De europæiske Fællesskabers regler er i det væsentligste begrænset til reglerne i *Det europæiske økonomiske Fællesskab* (Fællesmarkedet – EØF). Som bekendt består Fællesskaberne endvidere af *Det europæiske Atomenergifællesskab* (EURATOM) og af *Det europæiske Kul- og Stålfællesskab* (EKSF). Medens reglerne i EURATOM, der er oprettet samtidig med Fællesmarkedet, i det væsentlige svarer til reglerne i dette fællesskab, gælder der på flere punkter afvigende regler i det seks år ældre Kul- og Stålfællesskab. Imidlertid er Fællesmarkedet så langt det mest omfattende af de tre fællesskaber, og tilslutningen til dette fællesskab har langt videre følger for Danmark end tilslutningen til de to andre fællesskaber. Hertil kommer, at den fortsatte udvikling af Fællesskabernes politik i alt overvejende grad må forventes at foregå inden for rammerne af Fællesmarkedet, og at den sammenslutning af de tre fællesskaber, som er et erklæret mål, utvivlsomt vil ske på grundlag af Fællesmarkedets regler. Den offentlige debat om de spørgsmål, der berøres i redegørelsen, har da også så godt som udelukkende drejet sig om dette fællesskab.